

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

29 Ocak 2025 tarihinde, İskenderun T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta ve yaşlı mahkûm Sıddık Güler'in tekerlekli sandalye talebinin cezaevi idaresi tarafından "ihtiyacı olduğunda kullanılabilir" gerekçesiyle reddedildiği kamuoyuna yansımıştır. Bu durum, cezaevinde temel insani ihtiyaçların ve sağlık hizmetlerinin yerine getirilmediğine dair önemli endişeler yaratmıştır.

5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 71. maddesi, hükümlülerin sağlık hizmetlerine erişimini düzenlemekte ve cezaevinde bulunan hastaların insani koşullarda tedavi edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3. maddesi işkence ve insanlık dışı muamelenin yasaklanmasını açıkça ifade eder ve bu bağlamda hasta mahkûmların sağlık hizmetlerinden etkili bir şekilde yararlanamaması insan hakları ihlali kapsamına girebilir. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Mahpusların Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) da mahkûmların sağlık hizmetlerine eşit ve yeterli düzeyde erişimini güvence altına almaktadır. Türkiye, bu uluslararası düzenlemelere taraf olarak cezaevlerindeki mahkûmların temel insani ihtiyaçlarını karşılama yükümlülüğü altındadır.

Bu bağlamda:

1. Sıddık Güler'in mevcut sağlık durumu nedir ve kendisine hangi sağlık hizmetleri sunulmaktadır?
2. Tekerlekli sandalye talebinin reddedilme gerekçesi, ulusal ve uluslararası hukuka uygun mudur? Bu kararda yetkililer hangi tıbbi ve idari kriterleri göz önünde bulundurmuştur?
3. "İhtiyacı olduğunda kullanılabilir" ifadesinin uygulamada pratik anlamı nedir ve bu ifade, sürekli hareket kısıtlılığı yaşayan bir tutsak için hangi somut hizmetleri kapsamaktadır?
4. Cezaevlerinde bulunan hasta ve yaşlı mahkûmların temel ihtiyaçlarının karşılanması konusunda cezaevi yönetimlerinin sorumlulukları nelerdir ve bu sorumlulukların ihlali durumunda hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?
5. Türkiye genelinde tekerlekli sandalye veya benzeri yardımcı cihazlara ihtiyaç duyan kaç hasta ve yaşlı mahkûm bulunmaktadır ve bu ihtiyaçların ne kadar karşılanmıştır?
6. Cezaevlerindeki sağlık hizmetlerinin denetimi nasıl yapılmaktadır ve bu hizmetlerin etkinliğini artırmak için bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
7. AİHS'nin 3. maddesi ve Nelson Mandela Kuralları çerçevesinde, bu talebin reddedilmesi Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleriyle ne kadar örtüşmektedir?